

គំរោងគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
ដោយសហគមន៍

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

២២២ ៩៩៩៩

លក្ខន្តិកៈ

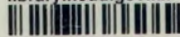
សហគមន៍គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិល្អិតប្រៃ

ឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយអង្គការ IDRC/CARERE តាមរយៈ

កម្មវិធីស្រោច ខេត្តរតនគិរី

library.ncdd.gov.kh

007337

០១ មករា ២០០១

លេខ: ០១៧/២០០១

បានឃើញនិង ១៤៣៣

ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ១១ ឆ្នាំ ២០០០

ប្រធានមន្ទីរព្រហ្មទណ្ឌ

ហេង ហួង

លេខ:

បានឃើញនិង ១៤៣៣

ថ្ងៃទី ២២ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០០១

អភិបាលស្រុកអូរជុំ

យ៉ែន ឃ្លីន

លេខ: ២៧ គីឡូ

បានឃើញនិង ៧៧៧

ថ្ងៃទី ២៣ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០០០

ប្រធានមន្ទីរកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្ត

វ៉ិច សុខា

លេខ: ១១ គីឡូ

បានឃើញនិង ៧៧៧

ថ្ងៃទី ២២ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០០១

ប្រធានមន្ទីររៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម សំណង់

និងសុរិយោដីខេត្ត

ហែន បាតកង់

លេខ: ០១៨/២០០១

បានឃើញនិង

ថ្ងៃទី ២៩ ខែ ០១ ឆ្នាំ ២០០០

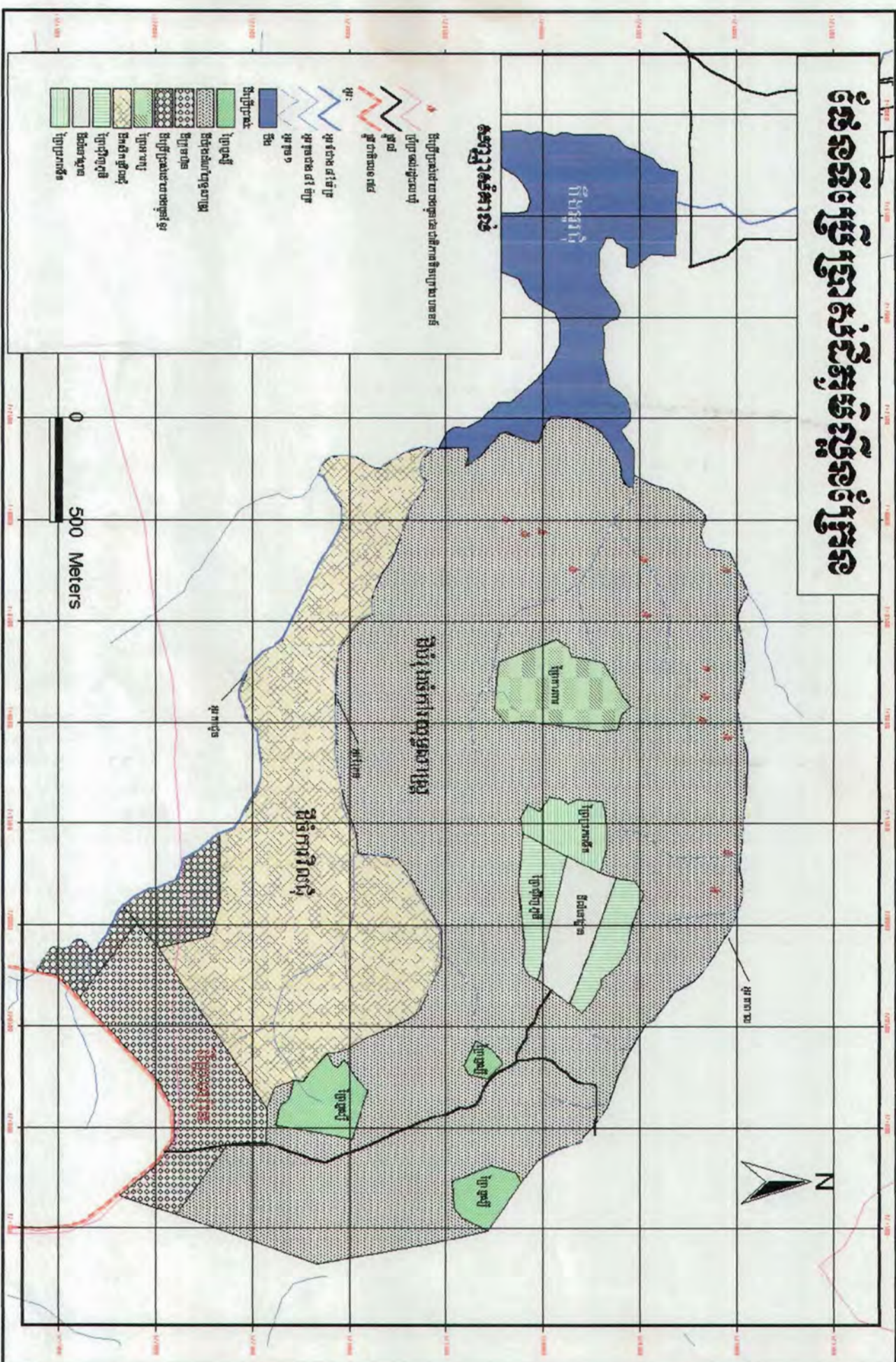
ឯកឧត្តមអភិបាល និងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ជនបទខេត្តត្បូងឃ្មុំ

ហ៊ុន ឡាន

**សមាជិកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធាន
ធម្មជាតិក្នុងត្រែង**

ល.រ	នាម និងគោត្តនាម	ភេទ	ទូរស័ព្ទ
០១	លោក គិះ ជួន	ប្រុស	ក្រុមស្នូលសហគមន៍ឃុំអូរជុំ ជាទីប្រឹក្សា
០២	លោកស្រី ភីង បង់	ស្រី	ក្រុមស្នូលសហគមន៍ឃុំអូរជុំ ជាទីប្រឹក្សា
០៣	លោក កាំង ណាវ	ប្រុស	ចាស់ទុំភូមិ ជាទីប្រឹក្សា
០៤	លោក ញីល បូប	ប្រុស	ប្រធានគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
០៥	លោក ព្យង វិន	ប្រុស	អនុប្រធានគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
០៦	លោក ផាយ ឃៀន	ប្រុស	ផ្នែកអប់រំវប្បធម៌
០៧	លោក ព្រួយ លី	ប្រុស	ផ្នែកល្បាត
០៨	លោកស្រី រមាំង អិន	ស្រី	ផ្នែកបេឡា
០៩	លោក ឆឹង យន	ប្រុស	ក្រុមល្បាតទី១
១០	លោក ហើយ កិត	ប្រុស	ក្រុមល្បាតទី២
១១	លោក លិក គ	ប្រុស	ក្រុមល្បាតទី៣
១២	លោក ទុន ឌី	ប្រុស	ក្រុមល្បាតទី៤
១៣	លោក កើត ធីន	ប្រុស	ក្រុមល្បាតទី៥

[illegible]

**សេចក្តីព្រាងលក្ខន្តិកៈសហគមន៍គ្រប់គ្រង
ធនធានធម្មជាតិស្ទឹងក្រែង**

ស្ថិតក្នុងឃុំអូរជុំ ស្រុកអូរជុំ ដែលមានប្រជាពលរដ្ឋ ៣៥៦នាក់ ស្រី ១៩២ នាក់ ស្មើនឹង ៨៤គ្រួសារ ជនជាតិ ទំពួន រស់នៅពីងផ្នែកទាំងស្រុងទៅលើផលធានធម្មជាតិ និងការធ្វើកសិកម្មពិសេស ដែលក្នុងនោះមានផ្ទៃដីប្រើ ប្រាស់ភូមិសរុប ៩០៦ហិកតា ដែលមានព្រំប្រទល់:

- ខាងត្បូងជាប់នឹងភូមិល្អីនជង (តាមបណ្តោយអូរតាពាល)។
- ខាងជើងជាប់នឹងផ្លូវជាតិលេខ ៧៨(តាមបណ្តោយផ្លូវជាតិ)។
- ខាងកើតជាប់នឹងភូមិប៉ាជង់ (ភ្នំកាឡាច)។
- ខាងលិចជាប់នឹងភូមិភ្នំ និងភូមិអូរជុំ(តាមបណ្តោយអូរកាដូច)។ដោយឆែកឆេញជាតំបន់ប្រើប្រាស់និងគ្រប់គ្រង
ពីរដាច់ពីគ្នាដូចជា:

១- តំបន់ត្រួតពិនិត្យ ៧១ ហិកតា បែកចេញជាតំបន់ដូចខាងក្រោម :

- ព្រៃបូលីវីយ៉ូ និងពក ចំនួន ២១ហិកតា (អូរក្រែនតូច ២ហិកតា ក្រែនធំ ១២ហិកតា និងជើងភ្នំកាឡាច់ ៧ហិកតា) ដុះលើដីក្រហមនៅទីជម្រាលដងអូរ និងជើងភ្នំ។
- ព្រៃជុំវិញភូមិ និងព្រៃប្រភពទឹក ២៩ហិកតា (តំបន់ព្រៃចំការចាស់) ដុះនៅលើដីក្រហមតាមទីជម្រាល ក្បាលអូរ ជាប្រភេទព្រៃដុះថ្មី។
- ព្រៃឆារក្ស ២១ហិកតា ជាប្រភេទព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ដុះលើតំបន់កូនភ្នំ ជាប្រភេទដីពិណ្ឌប្រផេះ គ្រួស និងថ្ម។

២-តំបន់ដីឆ្មែរច្បាស់ ៨៣៥ ហិកតា ចែកចេញជាតំបន់ផ្សេងៗគ្នាដូចខាងក្រោម:

- ដល់នៅឆ្នាំ ១៩៧១ (២០ម តុលា ១០០ម ក្នុងមួយគ្រួសារ)។

ប្រការ ២ : មូលហេតុ

- កំនើនប្រជាជន(អ្នកខាងក្នុង និងអ្នកខាងក្រៅសហគមន៍)។
- ធនធានធម្មជាតិកាន់តែថយចុះ។
- អ្នកភូមិពុំសូវយល់អំពីសារៈប្រយោជន៍ និងគ្មានផែនការគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់។

ជំពូក ២

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

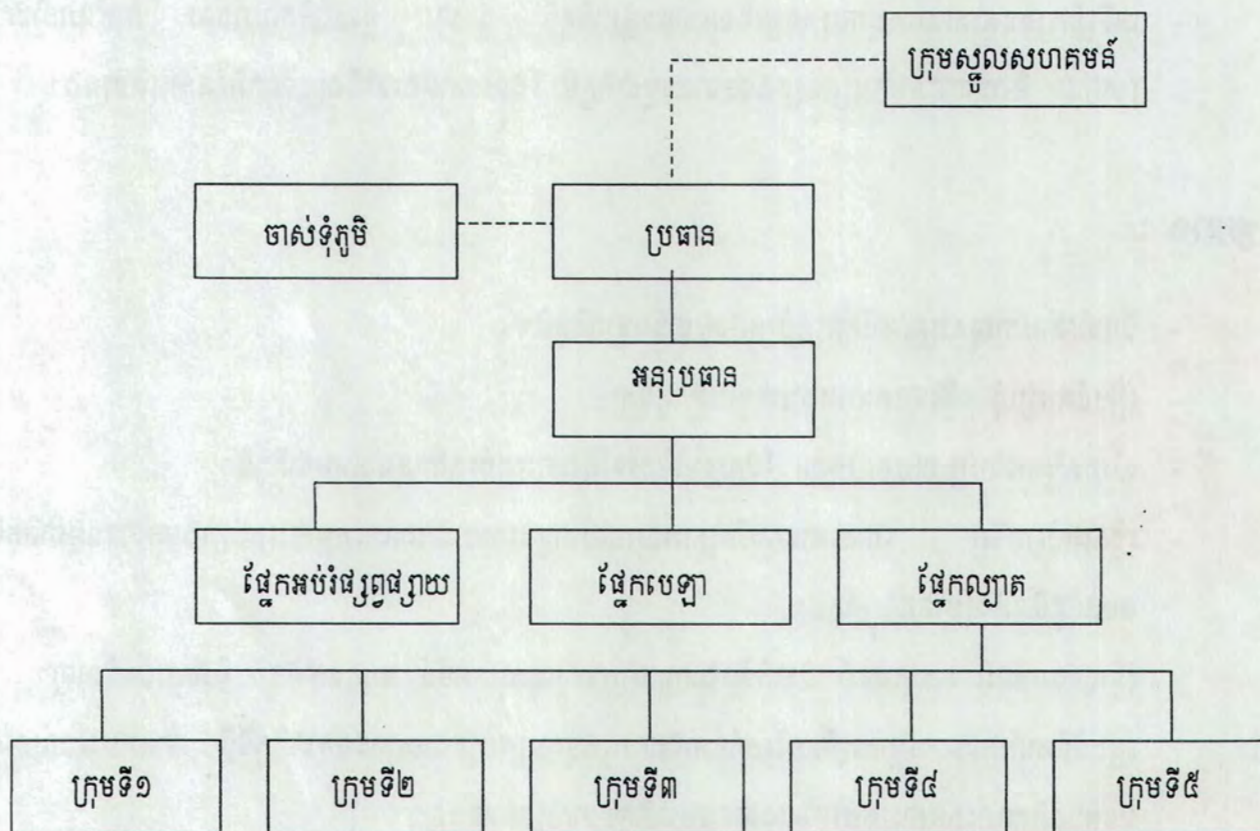
ប្រការ ៣ :

- សហគមន៍នេះមានឈ្មោះថា: **"សហគមន៍គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិល្វែងកែវ" ម**
- សហគមន៍គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិល្វែងកែវ ធ្វើការគ្រប់គ្រងលើផ្ទៃដីប្រមាណ ៩០៦ ហិកតា ចែកចេញជាពីរតំបន់ គឺតំបន់ព្រៃការពារ ៧១ហិកតា និងតំបន់ដីប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង ៨៣៥ហិកតា។ ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច និងអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់។

ប្រការ ៤:

- សហគមន៍គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិល្វែងកែវ ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងមើលការខុសត្រូវផ្ទាល់ពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ លើធនធានធម្មជាតិក្នុងការថែរក្សា ការពារ ដាំដុះ ទាញយកផលតាមលក្ខណៈសមស្រប ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតំរូវការប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ និងការអភិវឌ្ឍភូមិ។

គំនូសបំព្រួញរបស់សម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិព្រៃមានដូចខាងក្រោម៖

ប្រការ ៨ : តួនាទីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ

ក្រុមស្នូលសហគមន៍ :

- ជាទីប្រឹក្សារបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ដូចជា៖ ជួយសំរេចសំណួរក្នុងការរៀបចំផែនការការងារទំនាក់ទំនងការងារជាមួយថ្នាក់ឃុំ ស្រុក ខេត្ត និងការត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ។

- ជួយស្ថាប័នជំនាញក្នុងការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ផ្សេងៗដល់សហគមន៍ក្នុងភូមិ។

ផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល :

- គ្រប់គ្រងរាល់ថវិកា ចំណូល និងចំណាយ។

ផ្នែកកសិកម្ម :

- តាមដាន រៀបចំកំលាំងដើម្បីចុះពិនិត្យ និងរាយការណ៍មកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ។
- អនុវត្តសកម្មភាពនានាតាមការស្នើសុំរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ។

ក្រមល្បាតទី ៥ :

- ទទួលខុសត្រូវតាមដាន ឃ្លាំមើលនៅតាមតំបន់ប្រើប្រាស់ដីមួយៗ ឬ តំបន់ដែលខ្លួនរស់នៅ រួមការណ៍មកផ្នែកល្បាត។
- ជួយកិច្ចការផ្សេងៗទៀតតាមការស្នើសុំរបស់ផ្នែកល្បាត ឬ គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ។

ប្រការ ៩ : សិទ្ធិបោះឆ្នោត

- ប្រជាពលរដ្ឋទាំងពីរភេទ ដែលមានលំនៅជាអចិន្ត្រៃយ៍និងស្របច្បាប់ក្នុងភូមិដែលមានអាយុចាប់ពី១៨ឆ្នាំឡើង ទើបមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិរបស់ខ្លួនដោយស្ម័គ្រចិត្ត។

ប្រការ ១០ : សិទ្ធិឈរឈ្មោះអោយគេបោះឆ្នោត

- ប្រជាពលរដ្ឋទាំងពីរភេទដែលមានលំនៅជាអចិន្ត្រៃយ៍និងស្របច្បាប់ក្នុងភូមិដែលមានអាយុចាប់ពី ២៥ឆ្នាំឡើង ទើបអាចមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះអោយគេបោះឆ្នោតជាគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ។

ប្រការ ១១ : អាណត្តិរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ

- អាណត្តិរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិមានរយៈពេល ២ ឆ្នាំម្តង ដែលប្រព្រឹត្តទៅនៅខែមករា រៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង។
- អាណត្តិរបស់គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ អាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរមុនពេលកំណត់បានប្រសិនបើមានការស្នើសុំពីប្រជាពលរដ្ឋ គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ដោយមានមូលហេតុច្បាស់លាស់ និងសំរេចដោយការប្រជុំអនុម័តិពីអ្នកភូមិ ឬ បោះឆ្នោតជាចំហរ។

ប្រការ ១២ :

- គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ធ្វើការដោះស្រាយទំនាស់ដោយផ្អែកលើលក្ខន្តិកៈ ដោយមានការពិភាក្សាជាមួយសមាជិកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ចាស់ទុំភូមិ ឬ ករណីចាំបាច់ត្រូវមានការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់ពីប្រជាជនក្នុងភូមិ។ ក្នុងករណីមិនអាចដោះស្រាយបានគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ធ្វើកំណត់ហេតុនៃការដោះស្រាយមកអាជ្ញាធរឃុំ ស្រុក និងស្ថាប័នជំនាញ។

ជំពូក ៤

ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រការ ១៣ : ថវិកាចំណូល និងចំណាយ

- ថវិកាទាំងអស់ដែលបានមកពីអ្នកទ្រទ្រង់ ការផាកពិន័យ ការដកហូតផលព្រៃឫស្សី ឬ ធនធានផ្សេងៗ នៅក្នុងដែនគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ ត្រូវបានរក្សាទុកសំរាប់ដំណើរការ ការពារ ថែរក្សា និងធ្វើការអភិវឌ្ឍភូមិ។

- រាល់ការចំណាយត្រូវមានការឯកភាពពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ និងអ្នកទ្រទ្រង់ ដោយមានឯកសារគ្រប់គ្រាន់។
- រាល់ការចំណូល និងចំណាយផ្សេងៗប្រចាំខែ ត្រីមាស ត្រូវរាយការណ៍ដល់សមាជិកសហគមន៍ក្នុងភូមិនៅពេលប្រជុំ។

ជំពូក ៥

ការប្រើប្រាស់ និងការដកហូត

ប្រការ ១៤ :

- សហគមន៍ និងសហគមន៍ជិតខាងអាចទាញយកផលព្រៃឬស្បែកតាមបែបប្រពៃណីសមស្រប តែជៀសវាងការបំផ្លាញ។
- តំបន់ឬស្បែក ពក អាចធ្វើអាជីវកម្មបានតាមលក្ខណៈសមស្រប ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ យល់ព្រមពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ និងមានលិខិតអនុញ្ញាតិដែលចេញពីស្ថាប័នជំនាញ អាជ្ញាធរដែនដី។

ប្រការ ១៥ :

- សហគមន៍ និងសហគមន៍ជិតខាងអាចទាញយកអនុផលព្រៃឈើតាមបែបប្រពៃណីសមស្រប តែជៀសវាងការបំផ្លាញ។

ប្រការ ១៦ :

- សហគមន៍ និងសហគមន៍ជិតខាងអាចប្រើប្រាស់ផលព្រៃឈើដូចជា៖ ម្សៅខ្នោច គ្រឿងសំណង់បន្ទាប់បន្សំតាមបែបប្រពៃណីសមស្រប លើកលែងតែគ្រឿងសំណង់ធំៗត្រូវមានការពិគ្រោះយោបល់ពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ និងមានលិខិតអនុញ្ញាតិពីស្ថាប័នជំនាញ។

ប្រការ ១៧ :

- សហគមន៍ និងសហគមន៍ជិតខាងអាចធ្វើការទេសាទតាមបែបប្រពៃណីសមស្របដូចជា: មង តុំ ទ្រូ លាយ សន្ទូច សំណាញ់ ។ល។

ប្រការ ១៨ :

- សហគមន៍ជិតខាងដែលកំពុងប្រើប្រាស់ដីក្នុងដែនសហគមន៍ល្អិតក្រៃ (មានបណ្តាំ ឬ គ្មានបណ្តាំកម្មសិទ្ធិ) ត្រូវចូលរួមគោរព អនុវត្តទៅតាមលក្ខន្តិកៈគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងផែនការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ តាមតំបន់ប្រើប្រាស់នីមួយៗដូចជា: តំបន់ការពារ(ព្រៃអារក្ស ព្រៃជុំវិញភូមិ ព្រៃប្រភពទឹក ព្រៃកប់ខ្មោច ព្រៃបូស្សីការពារ) និងតំបន់ដីប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង (ទួលក្រែន ទួលកាដូច សំរាប់ចំការវិលជុំ) និងដីចាប់ពីទួលភ្នំហូចរហូតដល់ផ្លូវលេខ៧៨សំរាប់ដាំដំណាំហូបផ្លែចម្រុះ។

ជំពូក ៦

ការហាមឃាត់

ប្រការ ១៩ :

- ការពង្រីកចំការ ការរានដីធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ នៅក្នុងតំបន់ការពារត្រូវហាមឃាត់។
- ការរានដីធ្វើជាកម្មសិទ្ធិ ការលក់ ទិញ ដូរ ខ្ចី ជួល បញ្ចាំដី ដោយគ្មានការពិគ្រោះយល់ព្រម ឬ ដឹងព្រឹត្តិការណ៍:កម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ និងគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតិពីអាជ្ញាធរដែនដី ស្ថាប័នជំនាញត្រូវហាមឃាត់។

ប្រការ ២០ :

- ហាមការទេសាទត្រីដោយប្រើ អាវុធ ជាតិផ្ទុះ ថ្នាំគីមីពុល ឧបករណ៍ឆក់ និងយ៉ាងព្រួលកាត់អូរនៅពេលរដូវត្រីធ្វើបំណាស់ទី(រដូវវស្សា)។

ប្រការ ២១ :

- ហាមការធ្វើអាជីវកម្មគ្រប់ប្រភេទលើតំបន់គ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិល្អិតក្រៃ ដោយគ្មានការពិគ្រោះយោបល់យល់ព្រម ពីគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិ និងគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតិដែលចេញដោយស្ថាប័នជំនាញអាជ្ញាធរដែនដី។

ប្រការ ២២ :

- ហាមកាប់ចំការ ឬ ប្រើប្រាស់ភ្លើងនៅក្នុងតំបន់ព្រៃការពារ និងព្រៃបូស្សី។

ប្រការ ២៣ :

- ចំពោះសហគមន៍ និងសហគមន៍ជិតខាងដែលមានចំការនៅក្បែរព្រៃការពារ ព្រៃបូស្សី ត្រូវគោរពលក្ខន្តិកៈ និងជួយការពារភ្លើងនៅពេលដុតព្រៃដើម្បីធ្វើចំការ បើសិនមានករណីចាំបាច់ត្រូវរាយការណ៍មកគណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិដើម្បីស្នើសុំកំលាំងជួយការពារអោយបានមុន ១ថ្ងៃ។

ជំពូក ៧

ការងារកំណត់ និងទទួលបាន

ប្រការ ២៤ :

- ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសខុសពីលក្ខន្តិកៈខាងលើ គណៈកម្មការត្រូវធ្វើការអប់រំ ឬ ព្រមានជាលើកតំបូងក្នុងករណីបន្ទាប់បន្សំ។ ប៉ុន្តែបើការខូចខាតមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ គណៈកម្មការនឹងធ្វើការដាក់ពិន័យទៅតាមលក្ខណៈប្រពៃណី ឬ ឃាត់វត្ថុតាងរាយការណ៍ជូនអាជ្ញាធរដែនដី ស្ថាប័នជំនាញ និងធ្វើពាក្យបណ្តឹងមកតុលាការដើម្បីដោះស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់។

- ករណីមិនរៀងចាល គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិភូមិនឹងធ្វើការពិន័យទ្វេរមួយជាពីរ ប្រសិនបើជនល្មើសមិនគោរព ឬ នៅតែបន្តសកម្មភាព គណៈកម្មការរាយការណ៍ជូនអាជ្ញាធរដែនដី និងស្ថាប័នជំនាញ រួចធ្វើពាក្យបណ្តឹងមកតុលាការដើម្បីដោះស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់។

ជំពូក ៨

អវសាននៃលក្ខន្តិកៈ

ប្រការ ២៥:

- គណៈកម្មការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិល្អិតក្រៃ ត្រូវទទួលខុសត្រូវអនុវត្ត និងផ្សព្វផ្សាយនូវលក្ខន្តិកៈខាងលើ។

ប្រការ ២៦:

- លក្ខន្តិកៈខាងលើនេះមានប្រសិទ្ធភាពទៅលើគ្រប់ប្រជាពលរដ្ឋដែលចូលទៅក្នុងដែនគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិល្អិតក្រៃ គឺមិនត្រឹមតែប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្នុងភូមិល្អិតក្រៃប៉ុណ្ណោះទេ។

ប្រការ ២៧ :

- លក្ខន្តិកៈនេះនឹងអាចធ្វើការកែសម្រួលបាន ប្រសិនបើមានករណីចាំបាច់ និងដោយមានការស្នើសុំពីសហគមន៍ ឬ អ្នកដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅពេលដែលជួបប្រទះការលំបាកក្នុងពេលអនុវត្ត ។ រាល់ការកែសម្រួលលក្ខន្តិកៈខាងលើនេះ ត្រូវមានសមាសភាពចូលរួមពីគ្រប់ភាគីទាំងអស់ដែលបានចុះហត្ថលេខា។

ប្រការ ២៨ :

លក្ខន្តិកៈខាងលើនេះចាប់អនុវត្ត និងមានប្រសិទ្ធភាពពីថ្ងៃប្រកាសអោយប្រើប្រាស់តទៅ។